

P.P. PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTKÓW
PRACOWNIA W SZCZECINIE, ul. RYCERSKA 3

Obiekt: Part. leśny
Adres: Jastrzębiec, gm. Lubieszyn, woj. Gorzów Wlk.
Stadium: Ekspertyza ogólna dendrologiczno-
techniczna
Część: _____
Gł. Projektant: _____
Projektant: inż. Grzegorz Engel
Nr zlec. 414/77 Rok 1977

WZP Szczecin, zam. nr 2855-74 5000

uniw.-5.000-1075/75

418
814

.....
obiekt

[illegible]

WZP Szczecin, zam. nr 2854-74 5000

uniw.-5.000-1075/ 75

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
Szwolężerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

No inv. 418

1118
 IBLIOTEKA
 Ochrony i Konserwacji Zesp. Parku Ogród.
 w Warszawie

PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTKÓW

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE

ODDZIAŁ SZCZECIN, UL. RYCERSKA NR 3 – TEL. 8355

Nr archiwalny

Nr zlecenia 411/77

Inwestor naczelny Ministerstwo Kultury i Sztuki

Inwestor główny

Inwestor bezpośredni Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie

PROJEKT

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Obiekt Park leśny

Adres Jastrzebiec, gm. Izbicko, woj. Szczecin

Branża Branża ogólna architektury-techniczna

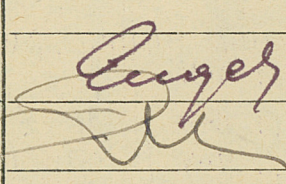
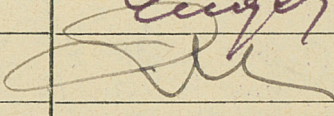
Faza

Kubatura m³

Powierzchnia użytkowa m²

Powierzchnia zabudowy m²

Wielkość działki 0,20 ha

Projekt opracowali	Imię i nazwisko	Podpis	Data
Gł. Projektant			
Projektant	inż. S. Bogal		30.05.77r.
Kier. Pracowni	mgr inż. arch. J. Borkowski upr. B arch. 364 nr 0032/00		
Kier. Zespołu			
Kreślił			

Szczecin, dnia 1977 r.

WARTYŚCIELA PARKU - OGRODU

1. Adres:	miejsowość-Jastrzębiec gmina - Lubieszyn woj. Gorzów Wlkp.		
2. Nazwa parku:	aktualna -		dawna - nieznana
3. Rodzaj parku i stan jego zachowania	leśny przy osiedle byłego Nadleśnictwa Międzybóże, stan zachowania zły		
4. Czas powstania:	początek XX wieku w wyniku adaptacji ponad 100-letniego lasu mieszanego		
5. Położenie parku:	przy szosie międzynarodowej E-14 w odległości 20 km od Międzybóża Wlkp. w kierunku północno-zachodnim		
6. Powierzchnia parku:	ogółem w ha -ok.9,00	w tym wód w ha-ok. 3.80	czy są na niej budynki bud.mieszk. 2 bud.gosp. 3 spony drewniane
7. Użytkownik parku:	Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych w Szczecinie, Nadleśnictwo Myślibórz		
8. Czy jest w rejestrze:	brak		
9. Istniejące dokumentacje	pomiar sytuacyjno-wysokościowy	inventaryzacja zieleni - opis taksacyjny	
/data i autor/	brak	lasu wg stanu 1.10.1970r. -mgr inż. A.Klimak, BULIZ w Gorzowie Wlkp.	
	studium historyczne - brak	założenia techn.-ekonomiczne - brak	
	techniczne, brzońowe dokumentacje i ekspertyzy - brak		
10. Przeprowadzone dotychczas badania:	brak		

1. KRÓTKA ANALIZA HISTORYCZNA

1. Ewolucja układu zabiegowego

Park w Jastrzebie stanowi wydzieloną część lasu mieszanego. Jego powstanie datuje się na lata 20-te bieżącego wieku, jest związane z budową siedziby Nadleśnictwa Wierów. Starały, murewany budynek nadleśnictwa położony w pobliżu przelotowej drogi Gorzów Wlkp. - Myślibórz spełniał przypuszczalnie również funkcję reprezentacyjną, był miejscem spotkań /zjazdów/ leśników.

W starym lesie położonym po drugiej stronie drogi naprzeciw budynku z różnych okazji sadzone drzewa ozdobne. Znajduje się tu duży głąz pierwotkowy otoczony młodymi żywotnikami oraz fragment strzelnicy. Osiadła parku są stawy rybne założone na dawnych żakach, przez które przepływa rzeka Narwica przy dopływie rz. Barty. Na ości budynku, nad stawem znajduje się mała polana, utworzona na miejscu dawnego sadu.

2. Dawne plany

Załączony szkic parku wykonano na podstawie mapy gospodarczej Lasów Państwowych Nadleśnictwa Myślibórz /skala 1:5000/ arkusz Nr 16 z 1970 r. uzupełniając sytuację własną w oparciu o rozmówcę w terenie.

3. Źródła do dziejów parku

1. L. Drezer, B. Zabiecki - "Urządzenie Lasu", PWRiL Warszawa 1962 r., str. 65 i 393-401;
2. A. Sienicka i St. Kowala - "Parki wiejskie województwa szczecińskiego", STB Szczecin 1963, str. 94;
3. W. Piskorski - "Zielona Myśliborska - przewodnik", Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1963r.;
4. Wł. Boneta - "Dendrologia", PWN Warszawa 1972 r.
5. T. Szymonowski - "Rozpoznanie drzew i krzewów ozdobnych w stanie bezlistnym", PWRiL Warszawa 1974;

II. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIĄCEGO

1. Układ przestrzenny

Siedziba dawnego Nadleśnictwa Wieleś, obecnie miejscowości Jastrzębiec jest położona przy drodze E-14, w odległości 20 km od Gorzowa Wlkp. w kierunku północno-zachodnim /15 km w linii prostej/.

Park leśny znajduje się w strefie lasów krajobrazowych, zaliczanych do grupy I w oddziale nr 194, zajmując powierzchnię ok. 9,00 ha następujących podziałów:

c/ całkowita - las

f, l, o - łąka obecnie staw rybny

p - polana, dawny sad

w - budynek i podwórze gospodarstwa

Budynek mieszkalny położony jest po stronie południowej

Fig. 1 szosa, szeroka fasada w kierunku północnym na park.

Od szosy oddzieli go wąski pas ogródka osobnego, ogrodzonego płotem drewnianym.

W pobliżu budynku rośnie kilka drzew: sosna, świerk i 2 szt. kłosa, krzewy: śnieguliczki i lilaki oraz piękny okaz bluszczu pospolitego na elewacji frontowej budynku.

W zachodniej części podwórza, w sąsiedztwie budynku rośnie robinia 8 szt. i wiaś 2 szt, a przy szosie klon 2 szt i wiaś oraz kasztanowiec 5 szt.

Fig. 2 Od budynku, poprzez szosę w kierunku północnym rozciąga się szeroka panorama na park krajobrazowy. Na zagrodzie obok morenowego wzniesienia, na osi budynku znajduje się polana, porośnięta krzewami: śnieguliczki, ligustru i podrostem drzew: osiki, buka, dębu, klonu. Stanowi ona "okno widokowe" na stawy rybne i las mieszany porastający nieduże wzniesienia morenowe.

Park ma charakter leśnego parku krajobrazowego, w którym obok drzew gatunków rodzimych: buk, dąb, sosna, świerk, grzechotnik, rośnie w mieszaninie pojedynczym i grupowym gatunków obcego pochodzenia: jedlica douglasa, sosna wojnicka, klon, klon, dąb szary, robinia.

Gatunki obce nadają zespołowi leśnemu cechy parku, rosną głównie w podzielu ^{od} "AD" w pasie przyległym do szosy.

Pot. 3 Znajduje się tu gładzi perłkowy w otoczeniu alupiny młodych żywotników.

Układ komunikacyjny parku jest słaby. Tworzą go dwie drogi leśne szer. 3 m łączące brzeg stawu - /boki/ z szosą oraz ścieżka prowadząca z polany wzdłuż brzegu stawu do przepustu na ul. Narwicy. W pobliżu przepustu zachował się fragment strzałnicy węgierskiej kulachyt z betonowym rowem porożującym.

2. Strona zawieszająca roślin

W parku wyróżnić można następujące gatunki i odmiany roślin:

a/ Drzewa

1. Buk pospolity	- <i>Fagus sylvatica</i>
2. Brzoza brodawkowata	- <i>Betula verrucosa</i>
3. Dąb szypułkowy	- <i>Quercus robur</i>
4. Dąb czerwony	- <i>Quercus rubra</i>
5. Grab pospolity	- <i>Carpinus betulus</i>
6. Jabłoń	- <i>Malus sp.</i>
7. Jaszcz pospolity	- <i>Sorbus aucuparia</i>
8. Jesion wyniosły	- <i>Fraxinus excelsior</i>
9. Jesion wyniosły odm. zwisająca - <i>Fraxinus excelsior</i> var. <i>pendula</i>	
10. Jedlica Douglasa	- <i>Pseudotsuga taxifolia</i> 11 szt.
11. Jodła biała	- <i>Abies alba</i> 1 szt.
12. Kasztanowiec biały	- <i>Aesculus hippocastanum</i>
13. Klon pospolity	- <i>Acer platanoides</i>
14. Klon jawor	- <i>Acer pseudoplatanus</i>
15. Modrzew europejski	- <i>Larix decidua</i> 15 szt.
16. Olcha czarna	- <i>Alnus glutinosa</i>
17. Robinia biała	- <i>Robinia pseudacacia</i>

18. Sosna pospolita	- Pinus silvestris
19. Sosna wejmutka	- Pinus strobus 5 szt.
20. Świerk pospolity	- Picea abies
21. Topola drżąca /t. osika/	- Populus tremula
22. Topola asara	- Populus canadensis
23. Wierzba	- Salix sp.
24. Wiąz polny	- Ulmus carpinifolia
25. Wiąz górski	- Ulmus glabra
26. Wiśnia	- Prunus
27. Żywotnik zachodni	- Thuja occidentalis 12 szt.
28. Żywotnik olbrzymi	- Thuja gigantea
	9 szt. max obw. pnia 120 cm

n/ krzewy

29. Bluszcz pospolity	- Hedera helix
30. Bez czarny	- Sambucus nigra
31. Jeżyna	- Rubus sp.
32. Kruszyna pospolita	- Rhamnus frangula
33. Lilak	- Syringa sp.
34. Ligustr pospolity	- Ligustrum vulgare
35. Mahonia pospolity	- Mahonia aquifolium 1 szt.
36. Kalina	- Rubus sp.
37. Róża dzika	- Rosa canina
38. Śnieguliczka biała	- Symphoricarpos albus

Charakterystyka sadzonisk

Skład gatunkowy drzew i krzewów jest urozmaicony.

Wyróżnia się 13 gatunków roślin, w tym: drzew liściastych

- 20 gatunków

drzew iglastych - 3 gatunków

krzewów - 10 gatunków

licznie naliczono ok. 600 szt. drzew o pierśnicy powyżej 25 cm.

Sadzonisk ma charakter lasu mieszanego, który zajmuje część powierzchni /ok. 0,50 ha/ podziału "c" i całą powierzchnię /3,64 ha/ poddz. "n".

Na podstawie opisu taksacyjnego lasu w stanie 1.10.78 r. poddz. "c" posiada:

4 Bb, 3 Bk, 2 So, Sw /130-150/ 1401, 1 Br, Bb, B1, Wd, Ak, K1, Jw /75-85/80 1, w podroście i grupach Bk 15-251, w nalocie Bk 51. Rosną tu drzy o obwodzie pnia do 260 cm.

Natomiast w poddz. "a" były:

4 Bk, 3 So /130-150/140 1, 2 Bk, 4 Sw, Dg .liczonymi Brz, Bb, Wd, Ak /75-85/80 1 smieszanie grupowe i jednostkowe, szarcie przerywane, podrost niejasnymi Bk do 25 1 10%, nalot grupowy Bk 51 20%, stan dobry, podszyt: j.w. kruszynna brz, ja 20%.

Zapasy drzewa 910 m3. W wyniku przeprowadzonych cięć zrabia II b w latach 1975/76 usunięto 50% zapasu, wycofano wielkie sosny, świerki i częściowo buk. Obecnie pozostał przeliczony stary drzewostan bukowy z pojedynczymi egzemplarzami świerka /Sw/ jedlicy /Dg/, dębu /Bb/, brzozy /Brz/, robinii /Ak/, modrzewia /Wd/. Stan zdrowotny jest dobry.

Na uwagę zasługuje piękny okaz dębu szypułkowego o obw.pnia 330 cm, rosnący w pobliżu szczy w poddz. "a".

3. Analiza stopnia zachowania układu sanitarnego

Stan ilościowy starych drzew pomniejszył się w wyniku wykonanych cięć w latach 1975/76 o ok. 50%. Proces wyrzutu, podziału i całkowitego uprzątnięcia starego drzewostanu został zaplanowany na okres 15 lat, tj. do 1990 r.

Pierwotny układ komunikacyjny jest nieczytelny, a istniejące drogi i ścieżki stopniowo są zarastane podrostem i nalotem drzew palących.

4. Opis krajobrazu

Wartość krajobrazowa lasu jest wysoka, w szczególności ze względu na jego wielkość i wiek drzew. Jest to teren o znaczeniu krajoznawczym.

Wartość krajoznawcza lasu jest wysoka, w szczególności ze względu na jego wielkość i wiek drzew. Jest to teren o znaczeniu krajoznawczym.

2. Planowana zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania

Park należy włączyć organizacyjnie do ruchu turystycznego, z uwagi na jego położenie przy międzynarodowej drodze E-14 i w obszarze oddziałującym na warunki zdrowotno-higieniczne i estetyczne m. Staszowa Wilk., od którego park oddalony jest 15 km lasem w linii prostej.

3. Zakres renowacji

- oczyścić powierzchnię parku ze stonów gałęzi i wykarczowanych pniaków - pozostałości po szałach;
- uzupełnić ubytki w drzewostanie nowym nasadzeniem drzew iglastych w celu zwiększenia zdrowotności i odporności zespołu roślinnego;
- wykonać drogi i ścieżki zgodnie z wymogami estetycznymi oraz przeprowadzić stałą ich konserwację;
- dla celów turystyki wydzielić miejsce na parking przy drodze oraz miejsce na wypoczynek dla grup wypoczynkowo-turystycznych np. adaptować na ten cel budynek b.nadleśnictwa;
- wywieźć śmieści legowe i noclegowe dla ptactwa;

Dla obiektu należy wyznaczyć społecznego opiekuna zabiegów.

Park zasługuje na ochronę konserwatorską ze względu na:

- zachowany układ parku krajobrazowego leśnego z widocznymi drzewostanami;
- znaczenie ochronne, krajobrazowe i ekologiczne;

Staszów, marzec 1977 r.

Fot. Andrzej Smolny
Prawa autorskie zastrzeżone

1. Jastrzębiec, gm. Izbicko
Park leśny
Fasada budynku byłego nadleśnictwa widoczna od
strony polany parkowej;
Fot. Andrzej Smolay - 15.12.1976 r.
Neg. nr 29145 w Arch. PEZ w Szczecinie

Fot. Andrzej Smolny
Prawa autorskie zastrzeżone

2. Jastrzębiec, gm. Lubieszyn
Park leśny
Fragment parku z polaną i stawem rybnym - widok
z strony od strony budynku mieszkalnego.
Fot. Andrzej Smolny - 15.12.1976 r.
Reg. nr 29142 w Arch. PEZ w Szczecinie

Fot. Andrzej Smolny
Prawa autorskie zastrzeżone

3. Jastrzębiec, gm. Lubieszyn
Park leśny
Granica pomiatkowa w otoczeniu szkodych
żywników - fragment parku w podda. "n"
przy szosie.
Fot. Andrzej Smolny - 15.12.1976 r.
Reg.nr 29144 w Arch. MZ w Szczecinie

